

Prof. dr. hab. Aleksander Wirpsza

Wydział Lingwistyki Stosowanej

Uniwersytet Warszawski

OPINIA

Pan mgr Daniel Ciesielski napisał pod moim kierunkiem rozprawę doktorską poświęconą twórczości dwóch autorów piosenki śpiewanej, Edwarda Stachury i Marcina Świetlickiego. Obrona pracy ma mieć miejsce w Uniwersytecie Warszawskim.

Praca jest logicznie skonstruowana, układ pracy jest czytelny i poprawny, stanowi też ona nowe i atrakcyjne dla czytelnika przedstawienie legendy literackiej Stachury oraz wprowadzenie w oryginalny styl przekazu poetyckiego Świetlickiego. Autor rozprawy starannie dobrał źródła i dobrze je wykorzystał.

Studium, o którym mowa, stanowi analizę porównawczą projektów realizowanych w odmiennych warunków – gdy chodzi o Edwarda Stachurę, mamy do czynienia z twórcą działającym w warunkach ograniczonej swobody wypowiedzi w systemie komunistycznym, podczas gdy Marcin Świetlicki realizuje swój projekt korzystając z wolności wypowiedzi, jaką stanowi wolna Polska. Już z tego względu praca jest szczególnie interesująca. Zarazem rozprawa analizuje i porównuje nie tylko utwory obu pisarzy, lecz jednocześnie stanowi wartościowe studium biografii tych dwóch bardów i jest – udaną w moim przekonaniu – próbą zrelacjonowania recepcji ich twórczości, ze szczególnym uwzględnieniem legendy tworzonej zarówno przez biografie autorów, jak i ich styl prezentacji. Autor rozprawy wiele pracy poświęcił w szczególności zrekonstruowaniu biograficznych okoliczności towarzyszących rozwojowi twórczości obu bohaterów, z których pierwszy, za sprawą w peerelowskiej rzeczywistości wyjątkowych okoliczności, mógł sobie pozwolić na zdystansowanie się wobec rzeczywistości krajowej poprzez wyjazdy zagraniczne, co bez wątpienia wpływało na charakter jego twórczości, drugi zaś, debiutując w luce tworzonej w latach osiemdziesiątych między etosem opozycyjnym a oficjalną ideologią totalitarnego systemu, wykształcił specyficzną, odcinającą się od politycznych przypisań, postawę outsidera.

W obu wypadkach, co zostało w rozprawie wywiedzione jako postawa wspólna obu bardów, punktem odniesienia pisarstwa obu autorów – co znalazło odpowiednią manifestację w ich bardowskiej twórczości – stała się kategoria wolności, w każdym wypadku pojmowana nieco odmiennie, lecz przecież znajdująca podobny, jeśli nie tożsamy, wyraz w konstruowaniu poetyckiej narracji.

Pracę oceniam jako zasługującą na uznanie jej za rozprawę o charakterze naukowym.

Prof. dr hab. Andrzej Walicki